Počítačové a komunikačné siete Opakovanie Vrstvy Aplikačná - Linková

Prednáška 8

Obsah

- » Anketa ohľadom PKS výsledky a zmeny
- » Opakovanie Aplikačná až linková vrstva
- » Klasifikácia sietí

Opakovanie minulej prednášky

» Ethernet – formát rámca

Výsledky a zmeny v ankete

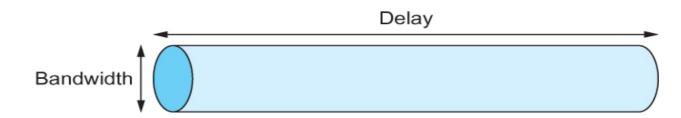
- » Askalot posunutie zadania z DSA ďakujem za upozornenie na súbeh termínov zadaní
- » Zadanie 2: bude zverejnené zadanie spolu s minimálnym aj maximálnymi požiadavkami
- » Dôslednejšie používanie hodnotiaceho kľúča cvičiacimi
- » Ak nevidíte na slajdy, kričte ©
- » Ďakujeme za pozitívne hodnotenia

- prenosová rýchlosť [b/s]
  - šírka pásma (bandwidth)
  - priepustnosť (throughput)
  - priepustnosť na aplikačnej úrovni (goodput)
     Aplikačná vrstva
    - 1 Mb/s bit trvá $1/10^6$ s = 1 μ s
    - 1 Gb/s bit trvá $1/10^9$ s = 1 ns atď.

Fyzická vrstva Linková vrstva Aplikačná vrstva

• BDP parameter (Bandwidth Delay Product) [b] LFN (Long Fat Network),

- topológia
  - fyzická
  - logická

Čo je protokol – vrstvový model

- » Myšlienky vety
- » Slová
- » Hlásky
- » Hlasivky/ucho

Aplikačná vrstva	7
Transportná vrstva	4
Sieťová vrstva	3
Linková vrstva	2
Fyzická vrstva	1

Akú prenosovú rýchlosť potrebujem na prenos 1MB stránky? Ako bude vyzerať rámec?

- » V akých protokole sa prenáša HTTP?
- » Je rozdiel 1 súbor 1MB a 10 súborov po 100 KB?
- » Ako bude vyzerať rámec?

Protokoly pre prenos HTTP

Aplikačná vrstva Transportná vrstva Sieťová vrstva Linková vrstva

Aplikačná vrstva

Prezentačná vrstva

Relačná vrstva

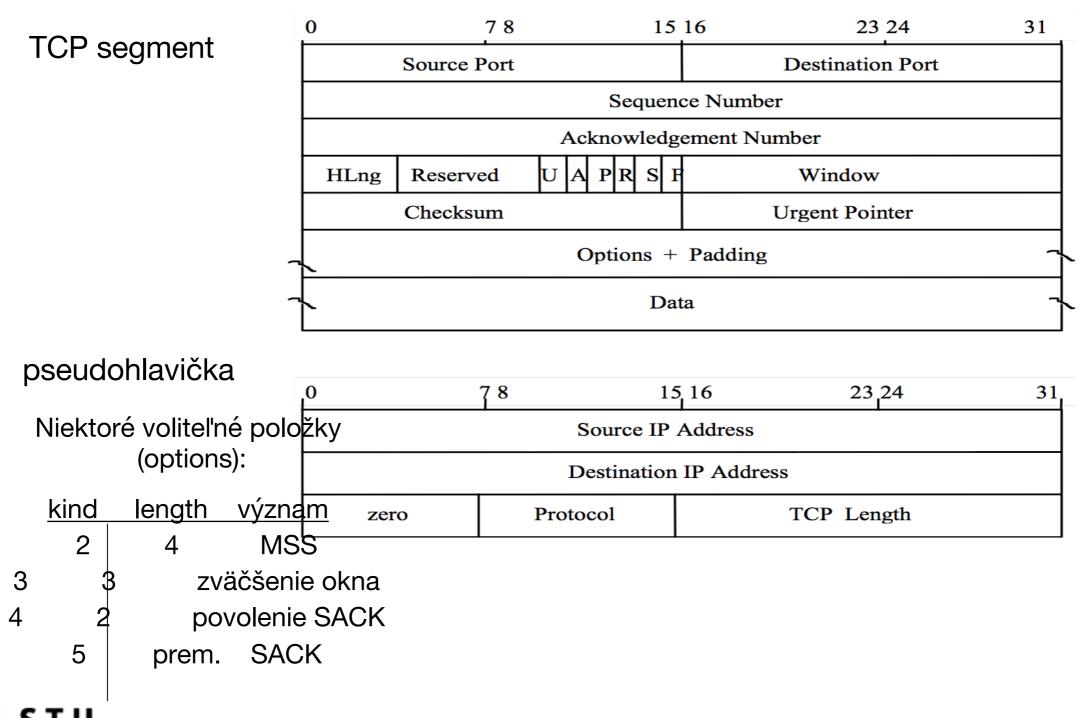
Transportná vrstva

Sieťová vrstva

Linková vrstva

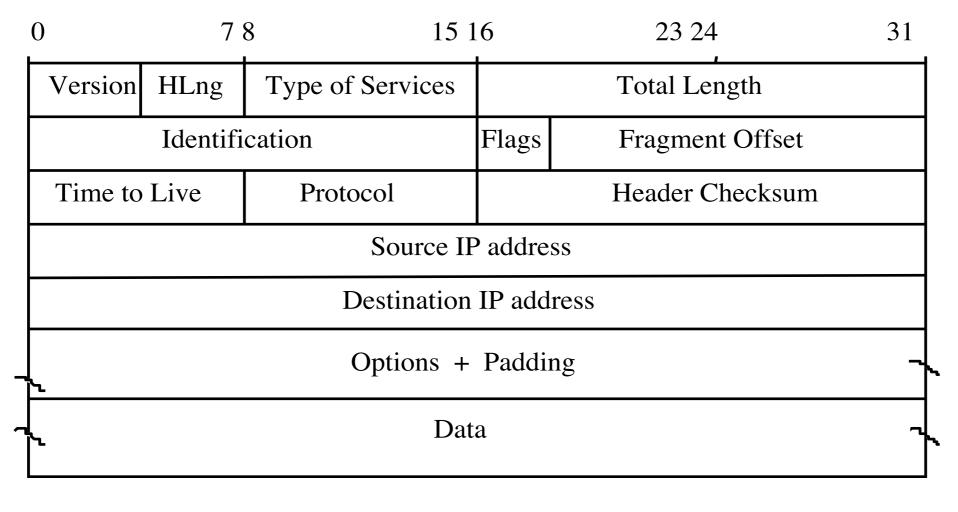

Protokol TCP

Formát IPv4 paketu

IP protokol, PDU - datagram

pole
Type of Services:

8 13 14 15 D S C P ECN

pole Flags:

 16
 17
 18

 0
 DF
 MF

Sieť Ethernet – rámce

Typy rámcov: A ☐ Ethernet II N NIL preamble Pad FCS SA DA Type Data 46 - 1500B8B 6B 6B 2B 4B

Akú prenosovú rýchlosť potrebujem na prenos 1MB stránky? Ako bude vyzerať rámec?

- » V akých protokole sa prenáša HTTP?
- » Je rozdiel 1 súbor 1MB a 10 súborov po 100 KB?
- » Ako bude vyzerať rámec?

Počítač sa zobudí a chce komunikovať

www.fiit.stuba.sk -> prehliadač (nemám ešte IP adresu)

- 1. Získam IP adresu a "default gateway" pomocou DHCP
- 2. Zistím IP adresu <u>www.fiit.stuba.sk</u> cez DNS
- 3. Nadviažem TCP spojenie na IP adresu
- 4. Načítam stránku

Pridel'ovanie IP adresy

- statické trvale pridelená IP adresa
- dynamické IP adresa pridelená iba na dobu pripojenia
  - DHCP protokol
    - manuálne pridelenie
    - automatické pridelenie adresy (trvalá IP adresa)
    - dynamické pridelenie

14

Počítač sa zobudí a chce komunikovať

www.fiit.stuba.sk -> prehliadač (nemám ešte IP adresu)

- 1. Získam IP adresu a "default gateway" pomocou DHCP
- 2. Zistím IP adresu <u>www.fiit.stuba.sk</u> cez DNS
- 3. Nadviažem TCP spojenie na IP adresu
- 4. Načítam stránku

Počítač sa zobudí a chce komunikovať

www.fiit.stuba.sk -> prehliadač (nemám ešte IP adresu)

- 1. Získam IP adresu a "default gateway" pomocou DHCP
- 2. Zistím IP adresu <u>www.fiit.stuba.sk</u> cez DNS
- 3. Nadviažem TCP spojenie na IP adresu
- 4. Načítam stránku

Transformácia adries

symbolické meno (doménové meno)

- jednorozmerné mená

hierarchické, doménové mená

logická sieťová adresa (IP adresa)

- transformačné funkcie

tabuľkystatické

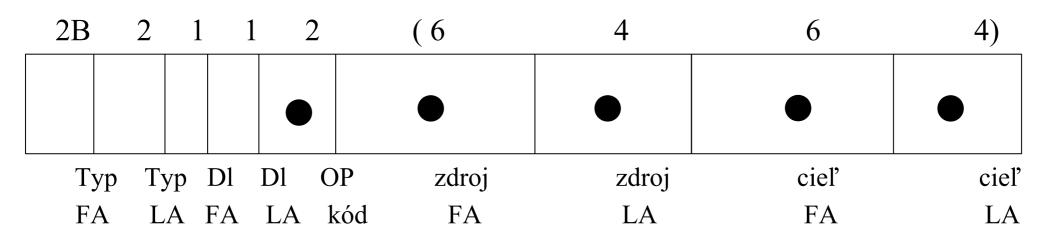
dynamické

fyzická adresa (MAC adresa)

IP adresa <=> MAC adresa

formát ARP/RARP paketu

Typ FA pre Ethernet
$$= 0001$$

Typ LA pre IP protokol =
$$0800$$

$$D1 FA = 6$$

D1 LA
$$= 4$$

Obslužné správy

ICMP (Internet Control Message Protocol)

Všeobecný formát ICMP správy

1 B

1 B

2 B

Type	Code	Checksum

Niektoré typy:

0 Echo reply

3 Destination Unreachable

4 Source Quench

5 Redirect

8 Echo

11 Time Exceeded

Klasifikácia správ:

- hlásenie o chybách
- test dosiahnutel'nosti
  - riadenie toku
  - presmerovanie
- meranie výkonnosti

ICMP

Echo – Echo Reply

Type (8 b)	Code (8 b)	Checksum (16 b)
Identi	fier (16 b)	Sequence Number (16 b)
Data		

Niektoré typy:

0 Echo reply

8 Echo

ICMP

Time Exceeded Message

Type (8 b)	Code (8 b)	Checksum (16 b)		
unused				
IP Header + 64 bits of Original Data Datagram				

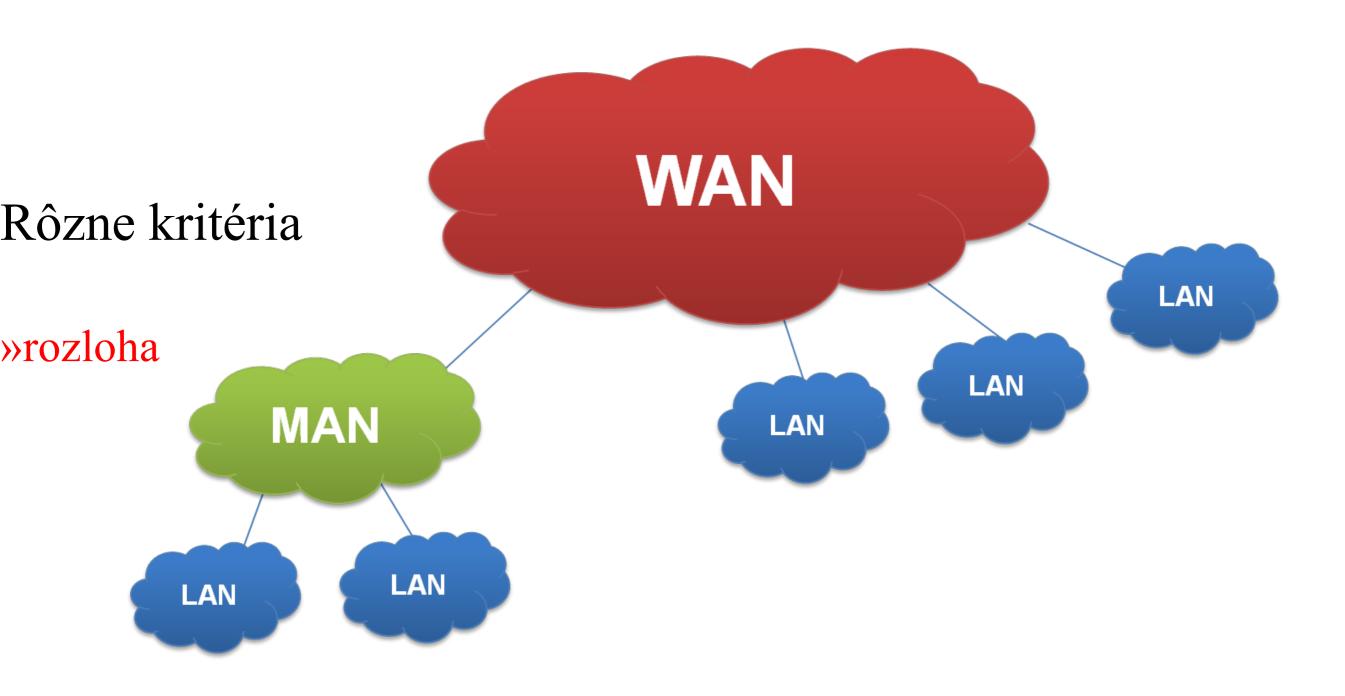
Type: 11

Code: 0 – time to live exceeded in transit (TTL)

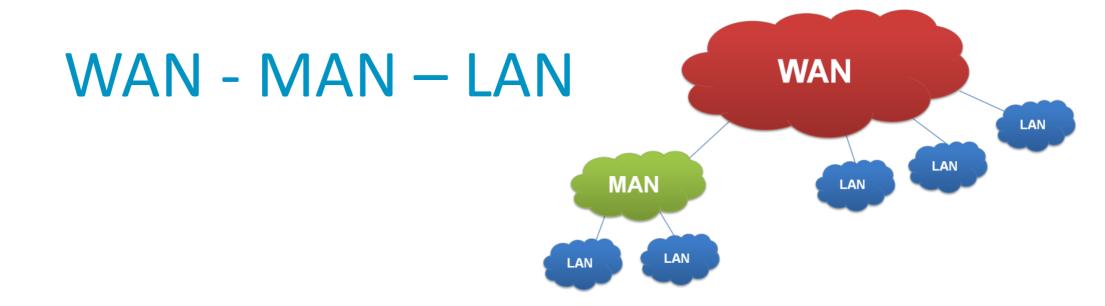
1 - fragment reassembly time exceeded

Klasifikácia sietí

STU FIIT P. Gašpar , FIIT – obr.

- » WANs (Wide Area Networks) regionálne siete
- » MANs (Metropolitan Area Networks) mestské siete
- » LANs (Local Area Networks) lokálne siete
- » PAN (Personal Area Networks)

WAN - MAN - LAN

» WANs - verejné aj privátne siete

» LANs - bežne ide o privátne siete

» WAN, MAN, LAN - rozdiely

geografická rozloha, prenosová rýchlosť, technika prepájania, topológia počet uzlov, oneskorenie, prepájacie prvky, prenosové médium,

MAN

WAN

LAN

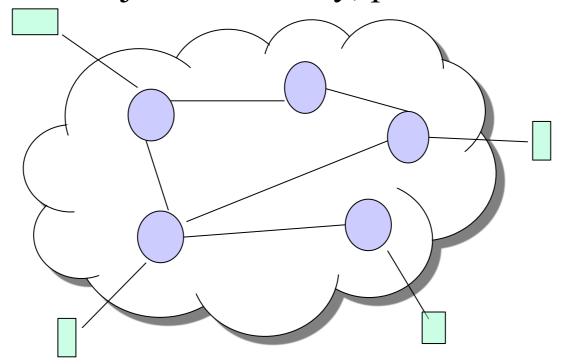
Klasifikácia sietí

Rôzne kritéria

»rozloha

»vlastníctvo

vlastníctvo prenosovej infraštruktúry, prevádzkovateľ, používateľ

Verejné vs. privátne siete

- » Verejné siete (Public Networks)(vlastník a prevádzkovateľ používateľ)
  - PSPDNs (Packet Switched Public Data Networks) napr. Internet
  - CSPDNs (Circuit Switched Public Data Networks) napr. 2G, 3G, ...
- » Privátne siete (Private networks or Enterprisewide Networks) (vlastník, prevádzkovateľ, používateľ)
  - bežne sú to siete LAN
- » Virtuálne privátne siete (VPN), virtuálne siete LAN (VLAN)

Klasifikácia sietí - kritéria

- »ozloha
- »vlastníctvo
- »topológia
  - kruh, hviezda, strom, zbernica, všebecný polygón
  - ad-hoc siete

»mobilita

- pevné siete
- mobilné siete
- spôsob prenosu dát sieťou
- s paketovým prepájaním
- s obvodovým prepájaním (s prepájaním okruhov)

Klasifikácia sietí - ktiréria

- prenosové médium
  - drôtové, bezdrôtové
- použitie
  - siete senzorové, počítačové, telekomunikačné, terminálové, ...
- typ uzlov
  - siet' klient-server
  - siet' P2P (Peer-to-Peer)
    - hybridné

»účel (čo má daná časť siete vykonávať)

prístupové, distribučné, chrbticové (trojvrstvový hierarchický model)

Zhrnutie prednášky

- » Opakovanie Aplikačná až linková vrstva
- » Klasifikácia sietí

Čo nás čaká na budúcej prednáške

Fyzická vrstva

